

ע"פ 7895/13 - כפир ביטון נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו בית משפט לערערים פליליים

ע"פ 7895/13

כבוד השופט ח' מלצר
כבוד השופט ע' פוגלמן
כבוד השופט צ' זילברטל

לפני:

כפир ביטון

המערער:

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבה:

ערעור על גזר הדין של בית המשפט המחוזי בבאר שבע
(כב' השופט נ' זלוט'ובר) בת"פ 23951-04-13 מיום
6.10.2013

תאריך הושיבה:
(19.03.2014) י"ז באדר ב התשע"ד

עו"ד קובי סודרי

בשם המערער:

עו"ד מорן פולמן

בשם המשיבה:

בשם שירות המבחן למבוגרים: הגב' ברכה וייס

פסק דין

עמוד 1

לפנינו ערעור על גזר דין של בית המשפט המחויז בבאר שבע (כב' השופט נ' זלוט'ובר) שבו נגזר על המערער עונש של 6 חודשים מאסר בפועל, וכן הופעל עונש של 5 חודשים מאסר על תנאי שהיה תלוי ועומד נגדו – שלושה חודשים במצבר, וחודשים בחופף למאסר שהות, כך שעונש המאסר בפועל שהות על המערער הוועמד על תשעה חודשים. עוד נגזרו על המערער 12 חודשים מאסר על תנאי למשך 3 שנים; והוטל עליו לשלם פיצוי כספי בסך 2,000 ש"ח לטובת המתلون.

תמצית העבודות וההליכים

1. המערער הורשע, על יסוד הודהתו, בכתב אישום מתוקן שבו יוחסו לו שני אישומים. לפי עובדות האישום הראשון, המתلون, קטין ליד 1995, עבד כשומר בחנות ירקות. ביום 24.3.2013, בשעות הלילה, הגיעו המערער ואדם נוסף שנאשם עמו באותו כתב אישום (להלן: הנאשם השני) אל החנות עליה שמר המתلون. התנהגוותם של השניים עוררה את חשו של המתلون והוא דיווח על ביקורת לבעל החנות. בעבר מספר שעות שבו המערער והנאשם השני לחנות ואיימו על המתلون. עוד נטען במסגרת אישום זה כי במועד מאוחר יותר קשרו המערער והנאשם השני קשר כדי לבצע יחד עבירה תקיפה כלפי המתلون, אשר הוצאה אל הפועל ביום 3.4.2013. במהלך התקיפה ניסו המערער והנאשם השני למשוך את המתلون בכוח לרכבם והמערער אף נגח בפניו. גם לאחר שהצליח המתلون להימלט, רדף אותו השני והוסיפו לתקוף אותו. לפי עובדות האישום השני, בהמשך ניסה המערער להניא את המתلون מלמסור הودעה במשטרה על אודות האירועים האמורים ובכך עבר עבירה של הדחה בחקירה.

2. לאחר הרשותו של המערער, הורה בית המשפט על הגשת חוות דעת מטעם הממונה על עבודות השירות (להלן: הממונה) וכן על הממצאת תסקירות של שירות המבחן בעניינו. הממונה מסר כי המערער נמצא מתאים לביצוע עבודות שירות. בתסקיר שירות המבחן צוין כי המערער, צעיר בן 25 נשוי ואב לשני פעוטות, השתתף במפגשי קבוצה טיפולית והביע צער על חלקו בעבירות. המלצת שירות המבחן הייתה שלא להשיט על המערער מאסר בפועל, ותחת זאת לחיבורו בשירות לתועלת הציבור.

3. בית המשפט המחויז בבאר שבע (כב' השופט נ' זלוט'ובר) הרשיע את המערער לפי הודהתו בעבירות של קשירת קשר לפ羞 סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק); איומים לפי סעיף 192 לחוק; תקיפה בניסיבות מחמירויות לפי סעיפים 382(א) ו-379(ב) לחוק; והדחה בחקירה לפי סעיף 245(ב) לחוק. בית המשפט מצא כי מתחם הענישה ההולם עבור האישום הראשון משתרע משלשה חודשים חמישי מאסר ועד לתשעה חודשים מאסר; ועבור האישום השני – מעונש של מאסר מותנה ועד לשישה חודשים מאסר. זאת, בהתחשב בכך שהמתلون הוא קטין; במספר הרב של הזדמנויות בהן יכולים היו המערער והנאשם השני לחדר למשיך בהם; וכן בפגיעה בערכיים מוגנים וביכולת רשות אכיפת החוק לעשות את מלאכתן. לצורך קביעת עונשו של המערער בתווך מתחם הענישה שנקבע, שקל בית המשפט בצד החומרה את הצורך בהרתעת ערביינים ואת הרשעויות הקודמות של המערער; ומנגד, בצד הקולה, שקל בית המשפט את תסקיר שירות המבחן החivi, שהמליץ שלא להשיט על המערער מאסר בפועל; את הודהתו בעובדות כתב האישום; ואת הצער והחרטה שהביע. וכוכח כל אלה, נגזר על המערער העונש המפורט ברישעה.

4. מכאן הערעור שלפנינו, המכון לחומרת העונש שנגזר על המערער. המערער טוען כי בית המשפט המחויז שגה באופן שבו קבע את מתחם העונשה שכן לא העניק משקל מספק לשיקול השיקום ולא אימץ את המלצת שירוט המבחן שלא להשית עליו מסר בפועל. לשיטת המערער, מעשי האלים שביצע לא התאפינו בחומרה מיוחדת ועל כן ראוי היה לסתות מתחם העונשה על יסוד שיקול השיקום. בנוסף, טוען כי אף בגין מתחם העונשה שנקבע היה מקום לגזoor על המערער עונש קל יותר.

5. המשיבה סומכת ידיה על גזר דיןו של בית המשפט המחויז. טוען כי גילו הצעיר של המתalon ונסיבות תקיפתו מצדיקים השתת עונש מסר בפועל על המערער; כי למורת תסקירות המבחן שהוגש בעניין המערער לבית המשפט המחויז, ניכר כי אין שינוי ממשי בתנהגותו; כי – כמפורט בתסקיר המשפטים שהוגש לנו – קיימים כתוב אישום נוספת אשר תלוי ועומד נגדו ותיק הממן ליבור דין נגד המערער בעבירות אחרות; וכי יש לו קושי לחת את חירותו ולהביע אמפתיה כלפי קורבן העבירות. המשיבה הדגישה כי מילא לא ניתן להימנע מהשתת מסר בפועל בעניינו של המערער, וזאת החובה להפעיל מסר על תנאי שהוא תלוי ועומד נגדו.

6. בתסקיר המשפטים מיום 13.3.2014 שהוגש – כאמור – על ידי שירות המבחן צוין כי לערער יש קושי להביע אמפתיה כלפי המתalon; וכי לא חל שינוי בעמדתו ביחס לחלקו בביצוע העבירות. שירות המבחן נמנע מלהמליץ על קיצור תקופת עונשו של המערער בשלב זה. הודגש כי ככל שבית משפט זה יראה לבחון אפיק שיקומי עבור המערער, יהיה מקום לשקל דחית הדיון, לשלו בקבוצה טיפולית ולבוחן לעומק את דפוסי התנהגותו בטרם תגובש המלצה ביחס לעונש.

דין והכרעה

7. לאחר שבחנו את גזר דיןו של בית המשפט המחויז ועינו בהודעת הערעור, וכן לאחר שימושנו את טיעוני הצדדים בדיון שהתקיים לפנינו, באננו למסקנה שדין הערעור להידחות._CIDOU, ערכאת ערעור תמערב בעונש שהטילה הערכאה הדינית במרקם חריגים של טעות מהותית או סטייה ברורה ממדיוניות העונשה הרואה (ראו, למשל, ע"פ 12/8815 מחמוד נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (15.1.2013); ע"פ 12/3562 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (4.7.2013)). לא ראיינו כי מקרה זה בא בקהלם של אותם מקרים חריגים. על חומרתן של עבירות אלימות אין צורך להזכיר מילים (ראו, למשל, ע"פ 12/2038 פלוני נ' מדינת ישראל, פסק דין של השופט א' לוי (20.7.2005)). הדברים נכונים אף ביחס לעבירות האזומים (רע"פ 10/5074 מרדאו נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (4.1.2006)). אלה נספה בעניינו גם עבירת הדחה בחקירה. ההכרח להגן על טוהר ההליך השיפוטי ועל תקיןות פועלתן של מערכות אכיפת החוק מחייב להשקיף גם על עבירה זו בחומרה (ראו, למשל, ע"פ 10/19.9.2012 פסקה 31 (19.9.2012)).
כל אלה מחייבים קביעה מתחם עונשי הולם ומרתייע, ולא ראיינו כי נפלה שגהה בעניין זה בבית המשפט המחויז.

8. לחומרתן של העבירות שיויחסו לערער כאמור – איומים, תקיפה מתוכננת שבוצעה בצוותא חד עם הנאשם השני וניסו להימלט מאחריות באמצעות הדחה בחקירה של המתalon הקטן – נתן בית המשפט המחויז משקל בעת קביעה מתחם העונש הרוים. במסגרת קביעה עונשו של המערער בגין מתחם שנקבע, שקל בית המשפט המחויז את נסיבותו האישיות של המערער – לחומרה ולוקלה. בכלל זאת, ניתן משקל להרשעותיו הקודומות שככלו גם עבירות אלימות, וכן למצוותו המשפחתית כפי שפורט לעיל. בית המשפט אף שקל את המלצת שירות המבחן בעניינו של המערער שהוגשה לעונו, שמננה עולה כי האחرون הביע רצון לעבור תהליך טיפול, וכי מומלץ שלא להשית עליו עונש

מאסר בפועל. בעניין אחרון זה יש להוסיף ולהציג כי כמתואר לעיל, הتفسיר המשלים מיום 13.3.2014 לא כל בשלב זה המלצה להקלה בעונשו של המערער נוכח עיון במרשם הפלילי הנוגע אליו ובשים לב לנתקנים נוספים ובהם יחסו של המערער לקורבן העבירה.

9. לא נעלמה מעינינו טענת המערער כי יש לבכਰ בעניינו את אפשרות שיקומו של המערער יש ליחס משקל בעת גזירת עונשו (ע"פ 1127/13 גברג'ני' מדינת ישראל, פסקה 26 (15.1.2014). עם זאת, השיקום אינו שיקול שעומד לבדו, ויש לאזנו עם שיקולי הענישה האחרים שעליהם עמדנו. כעולה מגזר דין של בית המשפט המחויז, לחובת המערער עבר פלילי מכוביד, הכולל שבע הרשעות בעבירותות שונות ובהן הצתה, גניבה, סחר בסמים ואויומים. בעברו אף ריצה המערער מספר תקופות מאסר ועבר את העבירותו נשא ההליך שלפנינו כאשר מאסר על תנאי תלי ועומד נגדו. בהינתן האמור, ולאחר בחינת מכלול השיקולים הנוגעים לעניין, לא מצאנו כי תוכאת האיזון שנערכ בינם שיקולי הענישה השונים מגלה עילה להתערבותנו.

אשר על כן, החלטנו לדוחות את הערעור.

המערער יתייצב לשאת בעונש המאסר בפועל שהוטל עליו ביס"ר דקל ביום 23.4.2014 עד השעה 10:00, או על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשבրשותו תהיה זאת או אחרת. על המערער לתאמ את הכוונה למאסר, כולל האפשרות למינוי מוקדם, עם ענף אבחון ומימון של שירות בתי הסוהר, טלפונים: 08-97873377 או 08-9787336.

ניתנה היום, כ"ב באדר ב התשע"ד (24.3.2014).

שופט

שופט

שופט